

Obrtnija.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Javne seje trgovske in obrtniške zbornice dne 24. aprila t. l. so se pod predsedstvom zborničnega predsednika Ivana Perdana udeležili nastopni zbornični člani: Ivan Baumgartner, Ivan Dogan, Franc Hren, Anton Klein, Josip Kušar, Alojzij Lenček, Karol Luckmann, Franc Omersa, Tomaž Pavšler, Josip Rebek, Filip Supančič in Jernej Žitnik.

Zbornični predsednik otvori sejo, pripominja, da so nenavzoči zbornični člani opravičili svojo odsotnost in imenuje overovateljema zapisnika današnje seje zbornična člana Franca Hrena in Karola Luckmanna.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Zbornični predsednik naznanja, da je predsedstvo povodom smrti zborničnega člana in ravnatelja kranjske stavbene družbe gosp. Maksa Krennerja, tega vdovi imenom zbornice izrazilo svoje najiskreneje sožalje in je položilo venec na rakev. Vdova prerano umrlega, gospa Emilija Krenner se je zbornici za sočutje najpristrčneje zahvalila. Predsednik se spominja koristnega delovanja umrlega in je preverjen, da ga bodo gospodje v najboljšem spominu ohranili. V znamenje sožalja so zbornični člani vstali s sedežev.

Predsednik naznanja dalje, da se je danes objavila žalostna vest, da je danes ponoči preminol v Meranu gosp. obratni ravnatelj c. kr. državnih železnic Teodor pl. Scala. Spominja se njegovega delovanja na Kranjskem in povdarja, da se je ta zmirom toplo zanimal za deželno stolno mesto Ljubljano, ki ga je tudi za častnega člana imenovalo, kakor tudi za Kranjsko sploh. Preverjen je, da ga bo zbornica v najboljšem spominu ohranila. V znak sožalja ostanejo navzoči s sedežev.

Zbornični tajnik poroča: a) Da se namesto umrlega zborničnega člana g. Maksa Krennerja v smislu § 6. volilnega reda ne more nobeden poklicati v zbornico kot pravi član, ker so se pri zadnji volitvi vsi veljavni glasovi glasili na imenovanega in se bode torej moglo mesto popolniti šele pri prihodnji volitvi. b) Ces. kr. deželna vlada naznanja, da se je vsled ukaza vis. c. kr. trgovskega ministerstva z dne 25. febr. 1896, št. 75.940, cdobril računski zaključek za leto 1894. z izkazanimi prejemki 12.937 gld. 46 kr. in izdatki 9210 gld. 28 kr., torej s konečnim blagajničnim ostankom 3727 gld. 18 kr. Potrdil se je ob enem tudi račun o pokojninskem zakladu zborničnih služabnikov s prebitkom 11.500 gl. v efekti, 3681 gl. 47 kr. v hranilničnih vlogah in 285 gld. 56 kr. v gotovini, dalje račun o ustanovnem zakladu s prebitkom 4800 gld. v efekti, 106 gld. 87 kr. v hranilničnih ulogah in 60 kr. v gotovini. c) C. kr. deželnemu predsedstvu se je vsled naznanila, da je kranjski deželni odbor v interesu uvedbe čevljarstva v Kropi pripravljen v zvezi s trgovsko in obrtniško zbornico prevzeti polovico dotičnih stroškov, proračunjenih na 2000 gld., predložil podrobni načrt glede te pomočne akcije. d) C. kr. poštному in telegrafskemu ravnateljstvu v Trstu se je na vprašanje poročalo, da je po potresni katastrofi potrebščina na stavbinskem in sploh odbranem lesu zelo poskočila, in da so se vsled tega tudi po-

višale kupne cene. e) Zbornica je priporočala pri vis. c. kr. finančnem ministerstvu prošnjo nekega lastnika opekarne za dovolitev znižanje uvozne carine za stroje. f) Zbornica obrnila se je na glavno ravnateljstvo c. kr. priv. južne železnice na Dunaji in je prosila priporočevaje vlogi Vevških papirnic in c. kr. priv. tovarne za barveni les na Fužinah, da naj bi se na postaji v Zalogu ob tovrnem skladišču napravila večja rampa in še jeden tir na kolodvoru. g) Zbornični tajnik poroča dalje, da se je konsorcij za zgradbo lokalne železnice Kranj-Tržič obrnil na zbornico in to prosil, naj bi njegovo, dne 26. marca t. l. Nj. prevzvišenost gosp. c. kr. železniškemu ministru in Nj. prevzvišenosti gop. c. kr. finančnemu ministru izročeno prošnjo — podpirala. Konsorcij je stavil nastopno prošnjo: „Visoko c. kr. železniško ministerstvo naj blagovoli: a) Zaželeni železnici v Tržič nakloniti v primeri s stroški isto državno podporo, kakor jo je zagotovilo udežencem zgradbe železnice na Vrhniko; b) to podporo vzprejeti še v toletni program lokalnih železnic, ki se ima predložiti v dovolitev državnemu zboru; c) na to delati da se more na podlagi načrta, ogledanega dne 30. oktobra 1893, še letos pričeti z zgradbo železnice. Zbornica je že večkrat v svojih na visoko vlado in visoki državni zbor predloženih prošnjah glede zgradbe druge železnice zveze Trsta z notrajimi deželami povdarjala, kako nujno potrebno je, da se najobrtoviteji kraj na Kranjskem, trg Tržič zveže z železnico. Za zgradbo te lokalne železnice, ki naj bi bila 15 km. dolga, so prosile tudi vse na tej progi ležeče občine Tržič, Sv. Ana, Sv. Katarina, Kovor, Križe, Naklo in Kranj. S to zadevo se je od l. 1872. sem opetovano baval tudi kranjski deželni zbor in je naznanil svoje sklepe in peticije vis. c. kr. trgovinskemu ministerstvu in je prosil za pospešitev te železniške zadeve. Deželni zbor je tudi sklenil, da hoče dežela Kranjska zgradbo te, za promet toli važne železnice tudi s tem pospešiti, da prevzame glavinskih delnic za 50.000 gld. al pari. če interesentje prevzamejo glavinskih delnic za 80.000 gld. Tržič je od nekdanj znan kot najobrtoviteji kraj Krajske in je v tem tržnem kraju več večjih industrijskih podjetij in sicer: jedna bombažna predilnica in tkalnica, dve tovarni za čevlje, tri fužine za kose, štiri strojarije, prav ob meji trga tržiškega je tovarna za lesni klejni papir, pri Sv. Ani pa rudnik za živo srebro. Nadalje je v Tržiču in okolici jedna tovarna za furnir, 20 žag, več mlinov, predilnica za loden. Se li zgradi ta lokalna železnica, se ne bodo povzdignila le ta podjetja, temveč bodo brezdvomno tudi nova nastala, ker potem bi bili v to vsi pogoji dani. Poleg tu omenjenih podjetij, ki dajo vsako leto okrog 1200 vagonov voznega blaga, bi tudi drugi trgovci in obrtniki, katerih je 255, kakor tudi poljedelci mnogo pripomogli k živahnemu železniškemu prometu. Železnica bi pa tudi koristila mestu Kranju, kjer so zelo živahni tržni dnevi in letni semnji in kjer je dvoje valjičnih mlinov, jedna tovarna za usnje, jedna pivovarna in več drugih trgovcev in obrtnikov. V drugih krajih, ležečih ob nameravani železniški progi je več mlinov in žag, več trgovcev z vinom, lesom, živino in čevlji, katerim bi tudi železnica prav prišla. Ker bi bil tudi osobni promet živahen, je zbornica mnenja, da bi železnica ne bila le blagodejna prometna žila za trgovino, industrijo in obrt, temveč bi se tudi primerno izplačevala. Železnica bi ne pospeševala samo, kakor že omenjeno, obstoječe industrije in ugodno uplivala na ustanovitev novih industrijskih podjetij, v Tržiču

in tega okolici, temveč bi zelo povzdignila promet tudi v drugih ob njej ležečih krajih. Ne bila bi koristna samo za Trzič in Kranj in za kraje ležeče mej tema dvema, temveč za celo Kranjsko in deželno glavno mesto Ljubljano. Že sedaj je živahen mej-sebojni kupčijski promet, ki bi se po otvoritvi železnice vsekako še poživil. Zgradba te železnice bi pa povzdignila tudi promet na državni in južni železnici. Po mnenju zbornice je zgradba te železnice zelo nujna. Prošnje udeleženih občin in posameznih interesentov za železnično zvezo so tem bolj upravičene, ker industriji vsled predrage voznine po kolih veliko težje zmagujejo konkurenco, kakor konkurentje, ki so ob železnicah. Z zgradbo nameravane lokalne železnice bi se promet olajšal, industrija, obrt in trgovina bi se v napominanih krajih pospešili, davčna moč prebivalstva bi se povzdignila in spolnila bi se dolgo gojena želja dežele Kranjske. Na podlagi navedenega, priporočala je zbornica najtopleje peticijo imenovanega konsorcija pri visokem c. kr. železniškem in finančnem ministerstvu.

h) Občini Dol in Dolsko obrnili sta se na c. kr. poštno in telegrafsko ravnateljstvo v Trstu s prošnjo, da bi se uvela še druga poštna zveza s c. kr. poštnim uradom v Dolu. Ta poštni urad ima doslej le enkratno poštno zvezo z dnevnimi poštnimi vlaki iz Trsta in Dunaja. Ker je v teh dveh občinah 29 večjih in manjših trgovin, 8 mlinov, 2 barveni tovarni in 32 drugih obrtnij in se v okolišju teh občin nahajajo 2 veleposestvi, 2 župnijska urada, 2 občinska urada, 2 ljudsko-šolski vodstvi in 2 krajna šolska sveta in imajo prebivalci živahen promet s c. kr. okrajnim glavarstvom v Kamniku, s c. kr. okrajnim sodiščem, c. kr. davčnim uradom in s c. kr. notarijatom na Brdu in so trgovci in obrtniki v vedni kupčijske zveze z drugimi deželami; ja opravičena želja, da se pri c. kr. poštnem uradu v Dolu uvede druga poštna zveza z nočnimi poštnimi vlaki iz Dunaja in Trsta. Dol je od Brda, kjer so c. kr. oblastnije, oddaljen le 14 km in pismo oddano 1. opoludne pri c. kr. poštnem uradu v Lukovici, pride 2. ob 5. uri popoldne v Dol. Če se na to pisanje takoj odgovori, pride ta odgovor še le 4. opoludne v Lukovico. Ker se vidi zbornici prošnja v interesu prometa ozira vredna, jo je najtopleje priporočalo pri c. kr. poštnem in telegrafskem ravnateljstvu v Trstu.

i) Na c. kr. deželno vlado se je poročalo: 1.) da naj se usliši prošnja mestne občine kočevske in naj se letni in živinski semenj, ki je bil za dan 20. marca t. l. prepovedan vsled koz, vrši v dan 11. aprila t. l. 2.) Občini Viniški naj se na njeno prošnjo dovoli, da se letni in živinski semenj, katerega letos vsled kos ni bilo dne 27. januarja, vrši v dan 20. aprila t. l. 3.) V smislu zakona z dne 16. januarja 1895. drž. zak. št. 26 podani poročili na c. kr. okrajni glavarstvi v Kočevji in Logatcu glede zagrošenih razprodaj Franca Hiršal-a v Ribnici in Ivan Štritof-a v Staremtrgu, sta se vzeli na znanje. 4.) Na vprašanje nekega c. kr. okrajnega glavarstva, če zadošča za nastop rokodelskega obrta učno spričevalo, izdano od neopravičenega mojstra, se je zbornica izrekla, da ona misli, da ima z ozirom na § 14. zak. z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, deželna politična oblast odločiti, če se more spregledati doprinesba učnega spričevala.

l) Prošnja J. S. iz Broda za spregled doprinesbe učnega spričevala za nastop mizararskega obrta se je v smislu ministerskega ukaza z dne 16. septembra 1883, št. 26701, pri c. kr. deželni vladi priporočala, ker je prositelj dokazal, da je pri mizarstvu skoraj 8 let za po-

močnika delal. *m)* Prošnja J. B. iz Češnjice, za spregled doprinesbe sposobnostnega dokazila za nastop mesarskega obrta, se je pri c. kr. deželni vladi priporočal, ker je prositelj dokazal, da dela pri tem obrtu že 25 let. *n)* Prošnja F. D. iz Ježice za spregled doprinesbe učnega spričevala za nastop mesarskega obrta pri c. kr. deželni vladi z ozirom na ukaz trgovinskega ministerstva z dne 16. septembra 1883, št. 26701 in 14. januarja 1884. št. 46987 iz l. 1883 priporočala, ker je prositelj dokazal da dela že 14 let pri mesarstvu. *o)* Prošnja M. St. iz Reichenau-a, da bi se ji dovolilo domač kruh peči, se je priporočala z ozirom na odstavek 8. § 14. obrtnega reda z dne 14. marca 1883, drž. zak. št. 39 in ukaz trgovinskega ministerstva z dne 16. septembra 1883, št. 26701.

p) V zmislu zakona z dne 26. decembra 1893, drž. zak. št. 193 in deželnovladnega razglasa z dne 28. decembra 1894, št. 16569, dež. zak. št. 3 iz 1895. l., se je glede podelitve dopustil za zidarski in tesarski obrt poročalo na c. kr. okrajna glavarstva in sicer: 1.) Na c. kr. okrajno glavarstvo v Kamniku, da naj se podeli Alojziju Iskra iz Zluš zidarsko dopustilo za politični okraj kamniški. 2.) Na c. kr. okrajno glavarstvo v Kranji, da naj se podeli Janezu Robleku iz Tenetiš dopustilo za tesarski obrt za sodni okraj tržiški in občine Predvor in Predaslje, Matevžu Berniku iz Ševelj in Juriju Tavčarju iz Poljan pa zidarski dopustili za sodni okraj škofjeloški. 3.) Na c. kr. okrajno glavarstvo v Krškem, da naj se podeli Antonu Pižmahtu iz Št. Ruperta in Francu Urbicu iz Drage tesarstvo dopustilo za sodni okraj mokronoški, Jožefu Lagorcu iz Prekop tesarsko dopustilo za politični okraj krški, Jerneju Premrutu iz Verbovec pa zidarsko dopustilo pa za sodni okraj kostanjeviški. 4.) Na c. kr. deželno vlado se je o rekurzu J. Z. iz Razdrtega poročalo, da se je rekurent izkazal z najmanj štiriletno praktično uporabo pri tesarskem obrtu. Ker je dosegel za ta obrt postavno propisano praktično sposobnost in se je sbornica preverila, da rekurent more samostojno izvrševati tesarski obrt, se je za to izrekla, da naj se mu podeli tesarsko dopustilo za sodne okraje Kostanjevica, Mokronog in Radeče, ker v teh sodnih okrajih le po jeden tesar izvršuje obrt in ni pokrita krajevna potrebsčina. 5.) Na c. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani, da je podeliti zidarsko dopustilo Dominiku Pinosu za sodni okraj ljubljanske okolice, Francu Stenovniku iz Vnanjih Goric za občine Brezovica, Dobrova; Log, Preserje, Studenec in Vič, Gregoriju Stanovniku iz Lubgojne za sodni okraj vrhniški in Jožefu Starcu iz Velikih Lipljenj za občine Grosuplje, Lipljene, Iškavas, Iškalo, Pijavagorica, Račna, Rudnik, Slivnica, Šmarje, Št. Jurji, Studenec, Tomišelj in Želimlje; nadalje, da naj se podeli tesarsko dopustilo Zrbanu Čemašarju iz Hrastija za občina Dobrova, Ježica, M. D. v Polji, Moste in Šmartno, Andreju Terčeku iz Bevk in Janezu Kobalu iz Zaplane za sodni okraj vrhniški. 6.) Na c. kr. okrajno glavarstvo v Litiji, da naj se podeli zidarsko dopustilo Antonu Križmanu iz Žalne za sodni okraj zatiški in Evgenu Venchiarutti-ju iz Zagorja za sodni okraj litijski in potem Jožefu Pipanu iz Dol tesarsko dopustilo za sodni okraj litijski. V enem slučaju se zbornica z ozirom na postavna določila ni mogla izreči za podelitev zidarskega in v drugem slučaju ne za podelitev tesarskega dopustila, ker prositelja nista zadostno dokazala 4letne praktične uporabe pri zidarskem, oziroma tesarskem obrtu. 7.) Na c. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu, da naj se Janezu No-

seju iz Velikega Korena podeli zidarsko dopustila za sodni okraj žužemperški. 8.) Na c. kr. okrajno glavarstvo s Postojini se je na prošnjo Lovrenca Furlana iz Studenega poročalo, da naj se temu podeli zidarsko dopustilo za sodni okraj postojinski. 9.) V poročilih na c. kr. okrajno glavarstvo v Radoljici se je zbornica izrekla, da naj te godeli zidarvko dopustilo Janezu Sodja iz Jereke za občine Boh. Bistrica in Srednjava, Zanezu Svetina iz Grabč za občino Zg. Gorje in Matevžu Žvabu iz Mlinega za občine Zg. Gorje, Srednjava, Bohinjska Bistrica in Bled. Zbornica je vzela odobruje to poročilo na znanje.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Berilij imenuje se nova kovina, katera ima morda še veliko prihodnost. Berilij je bela kovina in nekaj lažja kakor aluminij. Da se kovati, valjati in politirati. Na zraku ne zarjavi. Električno vodi tako močno kakor srebro, torej bolje, kakor baker. Sedaj velja funt te kovine 216 goldinarjev. Če se iznajde kak cenejši način pripravljanja, bode v električni obrtniji gotovo se zelo porabljal.

Petrolejski sodi se osnažijo. Prazni sodi se naj izžgo s slamnimi zvezki, in sicer s tem, da se mečejo užgani zvezki slame in tako petrolej užge. S tem da se pokrov, bolj ali manj zapre, se izžganje uravnava, previdnostij je potreba, da se sod ne užge. Ko se je sod izžgal, se naj sod z vodo izpere, pa zgine ves duh.

Naznanilo in razglas.

Novo šolsko leto na podkovski šoli ljubljanski se prične 1. dne julija 1896. leta.

S poukom v podkovstvu je združen tudi nauk o ogledovanju živine in mesa. Kdor želi vzprejet biti v podkovsko šolo, mora se izkazati:

1. s spričevalom, da se je pri kakem kovači izučil za kovaškega pomočnika;
2. z domovinskim listom;
3. s spričevalom svojega župnika ali župana, da je poštenega vedenja, in
4. da zna brati in pisati slovenski.

Ubožni učenci morejo tudi dobiti štipendije po 60, oziroma 50 forintov.

Prosilci za štipendije imajo predložiti:

1. ubožni list,
2. spričevalo o poštenem vedenju, in
3. potrdilo, da so delali že dve leti za kovaške pomočnike. Prošnje z le temi spričevali imajo poslati vsaj do 15. junija glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Šola traja do konca decembra 1896 leta. Kdor dobro prebije preskušnjo, more po postavi iz 1873. leta dobiti patent podkovskega mojstra, ker sedaj ne more nihče brez preskušnje postati kovaški mojster. Nauk v tej šoli je brezplačen, vsak učenec si ima za šolski čas skrbeti le za živež in stanovanje ter za potrebne šolske

knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolski hiši.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih boleznij, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mesovnih, zato naj bi skrbela županstva, da dobode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Ivan Murnik,

predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški,

začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 26. in 27. junija t. l., in sicer: 26. decembra skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskavali podkovske šole, 27. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri hočejo delati to skušnjo, naj se oglase pri podpisnem vodstvu do 15. dne junijaa t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani

dne 2. maja 1896.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški.

Kmetijske raznoterosti.

Kmetijska enketa. Kmetijski odsek zbornice poslancev je sklenil, da se skliče kmetijska enketa. Enketa bode dvojna. Vlada priredi pismeno enketo, zbornica poslancev pa ustno. Namen tej enketi bode od ljudij, ki se pečajo s kmetijstvom ali sploh poznajo kmetijske razmere, izvedeti, kaj je krivo propadu kmetskega stanu in kako bi se dal ta propad preprečiti.

Poljedelski odsek zbornice poslancev je pozval vlado, naj preosnuje bakteriološki zavod na Dunaju tako, da bode ustrezal potrebam kmetijstva, naj dela na to, da ljudje ne bodo jedli mesa in mleka tuberkulozne živine in pa osnuje poskuševališče za živinske kužne bolezni.

Varšavski spomini iz 1830. leta.

(Ruski spisal N. P. Makarov.)

IX.

(Dalje.)

Druga oseba, o kateri bodem pripovedoval, je pisatelj „Kirgiz-Kajsaka in Matuski Madam“, pokojni V. A. Ušakov. Služil je tedaj v Varšavi in je bil znan kot moder in gostoljuben človek, ki rad dobro je in pije. Bil je dober gospodar in je odlično znal pripravljati razne likerje in druge pijače, katerih je imel vedno ve-

Sežiganje ogerskih zastav. — Nenavadno radi ljudje zažigajo madjarske zastave. Lani so bili v Zagrebu dijaki jedno sežgali in bili zaradi tega ostro kaznovani. V Belemgradu so nedavno tudi jedno, kar je Madjare tako razkačilo, da zahtevajo v svojih listih, naj Avstrija kar pretrga diplomatske odnose s Serbijo. Seveda ko bi šlo po volji Madjarom, bi morali kar začeti vojno proti Serbiji. V več krajih na Ogerskem so te dni protestovali proti proslavljenju prihoda madjarskih barbarov, pobijalcev in požigalcev v Evropo in sežigali ogerske zastave. V Karansebesu so jih sežgali Rumuni kar cel kup. Seveda se začne proti njim ostra preiskava. Nekateri bodo gotovo zaprti. Na Dunaju so pa velikošolski dijaki raznih narodnosti protestovali v jako ostri resoluciji proti madjarski tisočletnici. To bi bili storili na sijajnih shodih, da jih ni policija prepovedala. Mislili so tudi sežgati madjarsko zastavo na vseučiliškem dvorišču, a se je jim to zabranilo. Več dijaških društev se razpusti, ker njih člani premalo madjarsko zastavo spoštujejo. To sežiganje madjarskih zastav mora pač imeti posebne uzroke!

Italijani v Afriki. — Minole dni so italijanski listi z zadoščenjem poročali o zmagi Italijanov v Afriki, da so ti vzeli trdnjavo Adigrad, ne da bi se bili Abesinci uprli. Cela stvar se je zdaj pokazala v drugi luči. Baldissera je le na podlagi nekkih pogojev, sklenjenih z nasprotnikom dospel v napominano trdnjavo, katero je pa obljubil na zahtevo tudi takoj izprazniti. In res se že poroča, da se Baldissera ne upa vzdržati v trdnjavi Adigradu in da jo bo moral zapustiti. — Poslanec Imbriani je predložil v italijanski zbornici addresso s 100.000 podpisov, s katero se zahteva, naj se pokliče laška vojska iz Abesinije in opusti ondota kolonija. Narod torej zahteva, da se naj vojna neha, a vlada pa tišči dalje in meče nepotrebno milijone venj. Iz tega ne more ničesar dobrega biti za obubožano Italijo. — Najvišje vojaško sodišče ni dovolilo, da se Baratieri, prejšnji poveljnik italijanske vojske v Afriki, toži radi izdajstva in strahopetnosti, nego le zaradi nemarnosti v službi.

Francija. — Ruski listi so jako zadovoljni z novim zmernim francoskim ministerstvom in to je nekako zagotovilo, da se vendar utegne nekaj časa zdržati. Če je Rusija naklonjena ministerstvu, pridobi to veljavo, ker Francija se sama ob sebi veliko zanaša na Rusijo. Da pa je Rusiji bolj povšeči zmerna republikanska nega radikalna vlada, je ob sebi umevno; sej Rusija tudi ne mara radikalnih elementov doma in je zadovoljna, da ti ruski radikaleci tudi drugod ne najdejo opore. Dasi je radikalizem na Francoskem precej močan, vendar se ga zelo v ozadje potiska. Pri občinskih volitvah radikaleci niso dosegli zaželjenih uspehov. Je pač zmerna vlada vodila volitve. Sploh se pa radikaleci ne upajo prav odločno nastopiti proti sedanji vladi, ker se boje, da bi v slučaju, če to vlado vržejo, ne prišla na krmilo še zmernejša vlada, ki bi radikalcem še ostreje na prste stopala.

Perzija. — Umrjenega perzijskega šaha hvalijo splošno vsi, pred vsem pa pišejo laskavo o njem ruski listi. Šah se je vedno nagibal k Rusiji in zaradi tega hvalijo ga najbolj ruski listi. Z druge strani se pa piše, da umorjeni šah ni bil niti na strani Rusov, niti Angležev. In ravno sedaj vznemirja Anglijo to, ker se boji, da bi se novi perzijski šah ne vrgel popolnoma na stran Rusiji, ki bi potem lahko prišla še do večje veljave v Aziji, kot je ima sedaj, in bi Anglija ne izgubila še tega vpliva ondi, kar že ima. V vsem se je po listih resno jelo razmotrivati perzijsko vprašanje. Pa najbrže bo ostalo vse pri starem. — Značilno je za orientalske razmere, da je umorjeni šah takrat, ko so na Francoskem umorili Carnota, prepovedal pisariti o tega umoru, češ, da bi tudi njegovi sovražniki ne poskusili jedakega atentata nanj. Ravno tako je tudi zdaj prepovedal turški sultan vsem listom v Turčiji, pisariti o usmrčenju šahovem, ker se boji, da bi se tudi

njemu ne pripetilo kaj ednacega. Pomnožil je tudi svoje straže in je postal v vsem jako oprezen. Mož ima pač slabo vest.

Obrtnija.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Dalje.)

III. Zbornični svetnik Franc Hren poroča o prošnji gospodarskega odbora v Matenjivasi, da naj se obdrži dosedanje letni in živinski semenj, ki se vrši v dan 24. junija vsakega leta v Matenjivasi. Pri dotičnih poizvedovanjih se je pokazalo, da se v vsem kraju že od pamtiveka v dan 24. junija vrši letni in živinski semenj; listine, s katero se je ta semenj dovolil, ni bilo najti. Trgovska in obrtniška zbornica ima že, odkar obstoji zabeležen, ta semenj v svojih zapiskih in tudi c. kr. okr. glavarstvo v Postojini je l. 1874, ko je zbornica poizvedovala o letnih in živinskih semnih, z dopisom z dne 17. avgusta 1874. naznanila, da je v Matenjivasi v dan 24. junija vsakega leta letni in živinski semenj. Gospodarski odbor v Matenjivasi jeseđaj, ker se ne more izkazati z nobeno listino, s katero bi se bil dala pravica za ta semenj, vložil c. kr. deželno vlado prošnjo, da bi se naj dovolil nadaljni obstoj tega letnega in živinskega semnja. Semenj je bil doslej primeroma dobro obiskan in to je znamenje, da je tudi potreben za prebivalstvo v Matenjivasi in okolici. Da naj semenj še nadalje obstoji, temu ne ugovarja nobena sejmska občina in ker je iz narodno-gospodarskega stališča obstoj semnja utemeljen, se pridružuje odsek priporočilo c. kr. okrajnega glavarstva postojinskega in predlaga: Čestita zbornica naj se izreče v svojem poročilu na c. kr. deželno vlado za nadaljni obstoj letnega in živinskega semnja v Matenjivasi. — Predlog se sprejme.

IV. Zbornični svetnik Iv. Baumgartner poroča imenom odseka o mogočem dohodku cementne tovarne na Dovjem in predlaga: Čestita zbornica naj poroča oziraje se na dognana poizvedovanja. — Predlogu se pritrdi.

V. Zbornični svetnik Franc Omersa poroča na podlagi poizvedovanj završenih od zbornice o mogočem dohodku „Prve zadruga za žebljarski obrt in druge izdelke iz železa v Kropi“ in predlaga: Čestita zbornica naj poroča v smislu odsekovih izvajanj. — Predlog se sprejme.

VI. Zbornični tajnik poroča imenom odseka, da je J. P., c. kr. davčni uradnik v p., prosil za podelitev dopustila za poizvedovalno pisarno za Kranjsko, da bi dajal pojasnila o kreditnih razmerah tvrdk. Prositelj je bil 15 let v raznih okrajih Kranjske davčni uradnik in 10 let glavni zastopnik zavarovalnice „Phönix“. Zbornica se je v svojem, potem c. kr. deželne vlade na visoko c. k. deželne vlade, na visoko c. kr. trgovsko ministerstvo podanem poročilu z dne 20. junija 1885, št. 681, izrekla, da so poizvedovalne pisarne posebne važnosti in če opravljajo te zanesljive, neomadežavane in zaupne osebe, ki imajo tudi potrebno kupčijsko in tudi sicer občno izobrazbo: so te za onega, ki kredit daje, kakor tudi za onega, ki ga jemlje, velike vrednosti. Zbornica se je takrat izrekla tudi za to, da bi taka pisarna lahko tudi na Kranjskem koristno delovala. Ker se od takrat niso

premenile razmere in se more misliti, da si je prositelj za opravljanje napominane pisarne potrebno občo in kupčijsko izobrazbo prisvojil, predlaga odsek: Čestita zbornica naj poroča v smislu tega poročila. Zbornični svetnik Ivan Baumgartner vpraša, če bi ne bilo mogoče v tem smislu poročati, da naj se prositelju podeli zaproseno dopustilo za poskušnjo za dobo jednega leta. Po pojasnilih poročevalčevih se sprejme odsekov predlog.

VII. Zbornični svetnik Ivan Baumgartner poroča, da je c. kr. vlada z dopisom z dne 22. marca 1896, št. 4091, poslala v poročilo prošnjo kočevskih mesarjev za premembo maksimalne tarife za meso, kakoršna se je določila za mestno občino kočevsko z deželno-vladnim odlokom z dne 21. oktobra 1886, št. 10553, in vlogo občinskega zastopa kočevskega v smislu § 52. obrtnega reda. Prositelji prosijo, da naj bi se tarifa tako premenila, da bi se določila za sprednje goveje meso na 46 kr. in za zadnje na 52 kr. od kilograma. V umetljitev navajajo, da je bila ob doličitve zadnje maksimalne mesne tarife cena živini manjša nego je zdaj. Kupne cene so vsled otvoritve železnice, ki je olajšala izvoz goveje živine, skoro za $\frac{1}{3}$ poskočile. Najemščina za prodajalne prostore in pridobitni in užitninski davek so se povišali. K temu pride še strošek za klavnico, za katere uporabo se mora za jedno veliko živino plačati taksa 1 gld. 30 kr., za jedno malo živino 50 kr. in pa stroški za led, kateri se potrebuje v poletnem času. Domači živinorejci rede največ živino za izvoz in prositelji so navadno navezani na živino iz dežel ogerske krone, vsled česar so tudi veliki upravni stroški. Zahtevam stavljenim na nje bi mogli prositelji ustreči le tedaj, če bi boljšo živino kupovali. To pa morejo le tedaj storiti, če se tarifa mesu poviša. Z ozirom na višje cene goveji živini je zastop mestne občine kočevske sklenil: Maksimalna tarifa za goveje meso, ki je doslej znašala za jeden kilogram sprednjega mesa 40 kr. in za jeden kilogram zadnjega mesa 46 kr., se naj poviša za sprednje meso na 42 kr. in za zadnje na 48 kr. od kilograma. Cene bodo zadoščale, ker kočevski mesarji le majhno govejo živino pobijajo. Razmere v mestu kočevskem so se z otvoritvijo železnice premenile, govejega mesa se brezdvomno več povžije in ne more dvomiti, da prebivalstvo zahteva dobro goveje meso. Ker so cene živini od leta 1886, ko se je zadnjič določila maksimalna tarifa mesu, poskočile in so se tudi upravni stroški zvišali, je odsek mnenja, da je prošnja za zvišanje tarife opravičena. Občinski zastop se je izrekel za povišanje dosedanje tarife za 2 kr., mesarji pa žele, da bi se tarifa povišala za 6 kr. Odsek je mnenja, da bi bil primeren razloček 4 kr. mej prvo in drugo kakovostjo govejega mesa in da naj bi se maksimalna tarifa 40 kr. na 44. kr., oziroma 46 kr. na 48 kr. povišala. Z ozirom na razmere, kakoršne so v Kočevji in katere je zbornica v svojem poročilu predloženem c. kr. deželni vladi z dnem 8. julija 1893, št. 542. natančneje pojasnila, smatra odsek to povišanje za zadostotno in predlaga: Čestita zbornica naj se v svojem poročilu na c. kr. deželno vlado izreče, da je maksimalna tarifa za prodajo govejega mesa na drobno za okoliš mestne občine kočevske do preklica določiti za sprednjo meso na 44. kr. in zadnje na 48 kr. od kilograma. — Predlog se sprejme.

VIII. Zbornični svetnik Karol Luckmann poroča imenom odseka, da je visoko c. kr. trgovsko

ministerstvo poslalo nastopni ukaz na trgovsko in obrtniško zbornico: Kakor znano, je vprašanje o obdačenju užigalnic, užigalnih svečic in jednakega blaga predmet strokovnim študijam pri c. kr. finančnem ministerstvu. Tem povodom je imenovano c. kr. ministerstvo tudi na to mislilo, če bi ne bilo že iz zdravstvenih ozirov želeti, da se višje obdačijo navadne užigalice, ki so narejene iz strupovitega rumenega fosforija. Ta okoliščina, kakor tudi eventualiteta, da bi kraljeva ogerska vlada, kadar bo morebiti urejevala napominano davčno vprašanje, uvažuje neutajne nevarnosti, ki so spojene posebno z izdelovanjem imenovanih stvari, zamogla postopati proti izdelovanju in spečavanju navadnih fosfornih užigalic še s širnejšimi naredbami, ki bi tudi na tostransko izdelovanje ne ostale brez vpliva, je dalo povod trgovinskemu ministerstvu, da je sporazumno z ministerstvom za notranjo stvari v namen, da bi dobilo popolnoma zanesljiv pregled o vseh gospodarskih, zdravstvenih in obrtno policijskih vprašanjih, ki pri tej zadevi pridejo v poštev, povabiti čestito zbornico, da poroča kar najbolj popolno v obseku izdelovanja užigalic, oziroma o porabi rumenega ali rupečega fosforja pri izdelovanju teh v tamošnjem zborničnem okraju. Dalje naj poroča zbornica o obrtniških in trgovskih interesih, ki pridejo v poštev, če bi se imenovana industrija omejila v davčno pravnem ali še bolj v zdravstvenopolicijskem oziru in konečno o tem, v kolikem obsegu odgovarja izdelovanje užigalic iz rumenega fosforja dejanskim potrebščinam. Na Kranjskem je le jedna tovarna za užigalice, v kateri se vsako leto izdela 6.500.000 zavojčkov po 150 užigalc. Izdelki se razpečajo po Krajskem, Istriji, Dalmaciji in Hrvaškem. Surovina se dobiva, in sicer leseni drat s Štajarskega, minij iz Koroškega, žveplo iz Sicilije, angleški fosfor iz Dunaja in papir z Zgornjega Avstrijskega. Užigalna masa sestoji iz rumenega fosforja. Višje obdačenje bi močno škodovalo industriji tega predmeta in množina izdelkov bi se skrčila, iz česar bi sledilo, da bi erar ne imel nobenega dobička od višjega obdačenja. Poleg tega bi trpelo tudi izdelovanje lesenega dratu in dobivanje minija. Podjetnik bi bil pa tudi s tem oškodovan, ker bi moral v podjetje večjo glavnico založiti, ki bi se pa vsled velike konkurence in prikrajšanega konsuma le slabo obrestovala. Ker bi tovarnar moral nameravani višji davek takoj plačati, protivrednost te izdane gotovine bi pa v največ slučajih dobil šele po preteku plačilnega obroka, torej z izgubo obrestij, je dokazano, da bi industrija trpela, če bi se tudi ne upoštevalo onih slučajev, v katerih je izguba ki je semtertja pri kupčijskih podjetjih neizogibna. Tudeželni tovarnar se je ob sebi umevno izjavil zoper višje obdačenje žveplenk. Če pa že morajo žveplenke obdačiti, naj se ju zgodi potem uvedbe monopola. V nekaterih deželah že obstoji davek na žveplenke, in sicer v treh oblikah: 1.) Konsumni davek (banderolovanje), ki se pobira s prekolovanjem ali uporabo davčnega papirja; 2.) naklado od licencij; 3.) monopol za izdelovanje in prodajo žveplenk. Proti konsumnemu davku se avstrijski tovarnarji izrekajo, pač pa so za monopol, če se že mora uvesti novi davek. Odsek se mora tudi izreči proti višjemu obdačenju navadnih žveplenk, ki se izdelujejo iz fosforja in to ne samo zaradi tega, ker bi bila prizadeta jeidna na Kranjskem obstoječa tovarna, temveč tudi zato, ker bi bilo tudi zelo prizadeto prebivalstvo na Kranjskem, ki največ rabi take žveplenke. Tudi ni povoda, da bi se izdelovanje omejilo, ker se pojavljenje nekroze lahko

odločna zabrani, če se pokori zdravstvenim propisom in se delavce natančno nadzoruje, sicer pa se ta v Ljubljani po zatrdilu tovarnarja doslej še ni pojavila. Odsek je torej za to, da, če se še mora uvesti davek, naj se to zgodi potom monopola, in predlaga: Čestita zbornica naj se izreče v smislu tega poročila. — Predlog se sprejme.

IX. Podpredsednik Anton Klein poroča, da je c. kr. deželna vlada poslala v poročilo prošnjo tržkega odbora v Radečah, da bi se naj doslej obstoječih 6 letnih in živinskih semnjev pomnožilo na 11. V Svibnjem sta bila doslej 1. in 25. maja vsakega leta semnja, katera je od radeške grajščine kupila posestnica Ana Lenart. Ker sta ta dva semnja vsled krajevne lege le slabo obiskana in ni v Radečah od srede aprila do konca junija nobenga semnja, je tržki odbor kupil sejmsko pravico od Ane Lenart in je prosil, da naj bi se ta dva semnja namesto pri Sv. Križu (v Svibnjem) vržila v Radečah. Po zborničnih poizvedovanjih l. 1874. se je dognalo, da ni najti listine, s katero bi se bil dovolil semenj dne 1. maja, pač pa se vrši semenj dne 25. maja na podlagi privilegija z dne 15. oktobra 1795. Ker je c. kr. okrajno glavarstvo v Krškem poučilo tržki odbor v Radečah, da ni moč na ta način pridobiti semnjev, je to prosilo za dovolitev, da bi se smelo vršiti nadaljnih 5letnih in živinskih semnjev v Radečah, ki naj bi morda bili 25. januarja, 25. maja, 24. julija, 9. avg. in 11. okt. V Radečah je sedaj 6letnih in živinskih semnjev in in sicer: prvi ponedeljek v postu, v ponedeljek pred sv. Jurijem, dan pred sv. Petrom in Pavlom, 1. septembra, ponedeljek po sv. Martinu in 27. decembra. Po zborničnih poizvedovanjih v l. 1874. se niso udeleženci mogli izkazati z nobeno dovolilno pravico za semenj v dan pred sv. Petrom in Pavlom; ostalih 5 semnjev se pa vrši na podlagi privilegija z dne 29. novembra 1842. Prositelji se sklicujejo v svoji prošnji na okoliščino, da trg Radeče ni daleč oddaljen od železnike postaje na Zidanem mostu in da se je po zgradbi mostu zelo olajšal promet v Radečah, dalje, da so semnji v Radečah dobro obiskani, ker ima ta trg jako ugodno lego za semnje. To potrjuje tudi c. kr. okrajno glavarstvo ter ovrže ugovore očin Dvor, Sv. Križ, Planina in Rajhenburg in se izreka za pomnožitev semnjev v Radečah za 3. pri čemur se ozira na ugovor trga Laško. Po predlogu c. kr. okrajnega glavarstva bi se naj semjski dnevi nastopno določili: 25. januarja (nov), prvi ponedeljek v postu, ponedeljek pred sv. Jurijem, 28. junija 9. avgusta (nov), 1. septembra, 11. oktobra (nov), ponedeljek po sv. Martinu in 27. decembra. Odsek se pridružuje mnenju c. kr. okrajnega glavarstva in je preverjen, da bo pomnožitev letnih živinskih semnjev od 6 do 9 popolnoma zadoščala. Ugodna lega trga Radeče priporoča pomnožitev semnjev v tem kraju in pričakovati je tembolj, da bodo ti semnji dobro obiskani, ker, kakor se poizvedovanja pokazala so nekateri semnji v tem okraju prav slabo obiskani in ker oni v Svibnjem nimajo nobene veljave, bi se vsled tega faktično ne pomnožili semnji v tem okraju, če se na predlog c. kr. okrajnega glavarstva v Krškem ustreže prošnji radeškega tržkega odbora. Odsek torej predlaga: Čestita zbornica naj v tem smislu poroča na c. kr. deželno vlado. — Predlog se sprejme.

(Konec sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Lim se zboljša, ako se njegovi razstopljini primeša osmino gostega terpentina. Vse to se mora zmešati. Limu potem ne škodujejo vremenski uplivi.

Čistenje zlatih okvirjev. Zlate okvirje, če jih muhe onesnažijo, obriši z robcem, katerega si namočil v vinskem jesihu. Potem se okviri splaknejo s čisto vodo in posuše pri majhni gorkoti.

Obrtna reforma je menda popolnoma zaspala. Ko so se posvetovali, katere stvari se morajo letos rešiti, ni nikdo obrtne reforme omenjal. Vidi se torej, da vlada, niti državni zbor ne računajo več na to, da bi se v sedanjí zakonodavni dobi ta stvar rešila. Tudi o delovanju obrtnega odseka ni nič slišati, dočim drugi odseki pridno delajo. Za malega obrtnika se torej ničesa ne bode še storilo.

Kmetijstvo.

Krmljenje konj.

Konje je lažje gojiti, kakor druge podobne živali. Samo od paše žive konji le v nekaterih kobilarijah. Konji, ki delajo se morajo pasti samo, kadar ne dela. Ker pa konj trave hitro ne prebavlja, mora se mu dati zrna. Navadno se krmijo delavski konji z ovsom, senom in slamno rezanico. Če konj več dela, dati se mu mora več ovsa, kakor če manj dela.

Težki vozni konji potrebujejo na dan po 5 do 6 kilogramov ovsa, 3 do 4 kilogramov sena in 1 do 1½ kilograma slame. Pri taki krmi konji lahko opravljajo najtežja dela. Taki konji, ki se rabijo za kmetijska dela, potrebujejo ravno toliko ovsa, pa nekaj več slame in sena. Posebno se morajo dobro krmiti tovarni konji. Daje se jim na dan po 8 kilogramov žita ali pa še več, po 7 kilogramov sena in 2 kilograma slame.

Plemenim kobilam se navadno ne daje ovsa, a pa vsaj jako malo, za to pa dobivajo do 10 kilogramov sena in kaci 5 kilogramov slame.

Oves, ki se daje konjem, naj se preseje na gostem rešetu, da se odpravi prah, seno naj se pretrese. Dobro je če se nekaj sena s slamo vkupe zreže. Če je pa dobro mečkati, na debelo mleti oves konjem, o tem so raznih mislij umni kmetovalci. Občno se trdi, da konj potem oves premalo oslini in se vsled tega težje prebavi. Občno pa moramo reči, da je najbolje, če se srednje starim konjem daje nezdroljen oves, le pri mladih in starih konjih utegne biti zdroljen boljši.

Ker je oves drag, daje se konjem tudi ječmen, koruza, ajda, rž in sočivje. Najboljša je še koruza. Debelo zmleta koruza lahko nadomesti nekaj ovsa. Koruza in drugo žito naj se daje vedno v večjih množinah mej oves in rezanico, dokler se ne doseže tista množina, ki se misli redno dajati konjem. Le tako se doseže, da konji ne shujšajo. Če bi pa nakrat začel konjem dajati koruzo v oves, pa bi jeli hujšati in se kmalu ne opomorejo. Konj se ne more precej take hrane privaditi.

mnenje in želimo, da bi se tudi drugi pečali s to vsekako važno stvarjo.

Politični pregled.

Državni zbor se sedaj posvetuje le o davčnih stvareh. Vrše se posvetovanja o novi uredbi zemljiškega davka. Za nekaj malega se misli davek znižati. Govoril je tudi slovenski poslanec Robič. Razni govorniki popisujejo uzroke propadanja kmetijstva. Stavijo se tudi razni preminjevalni predlogi, za katere se pa seveda vlada dosti ne zmeni, ker dobro ve, da naposled bode vladna predloga obveljala. — Sedanji državni zbor se snide zopet jeseni, kadar se reši baje obrtni zakon. Nove volitve bodo še le drugo leto. Vladi se ne zdi primerno zbora razpuščati, ker tako rad dovoli, kar od njega zahteva. Če bi količkaj ugodna pogodba z Ogersko se dala doseči, bi jo tudi sedanji državni zbor potrdil. Ravno sedanje ne more odobriti, ker se je mej narodom že preveč razglasilo, kako da je krivična in bi se poslanca potem bilo bati za mandate. Nekateri poslanci pa tudi lahko glasujejo kakor koli, ker ne bodo več kandidovali in sami vedo, da ne bodo več voljeni.

Dunajski župan Strobach je dne 19. t. m. bil slovesno zaprisežen. Namestnik grof Kielmansegg mu je v prijaznih besedah na veliko veselje liberalcev pokladal na srce, da se ima držati samo zakonov in nima delati nobene razlike, naj je kdo te ali one vere. Vlada bode gledala in tudi mora strogo gledati, da se izpolnjujejo zakoni. To je bil opomin za novega župana, naj ne prezira preveč židov, kajti drugače bode kmalu čutil vladno pest. Bil je pa tudi opomin za mestni zastop in je bilo nekako pretenje, da se zopet razpusti, ali se pa vlada posluži drugih represalij, ko bi mestni zastop hotel tirati znova kako protižidovsko politiko. Novi župan pa tega opomina ni hotel razumeti in je naglašal, da se bode njegova stranka ravnala pri svojem poslovanju po narodni volji, ki se je pokazala pri volitvah. Ta narodna volja pa ni posebno naklonjena židom. Že pri tej priliki se je pokazalo, da se kmalu na Dunaju začne borba mej dvema voljama: vladno in narodno.

Mladočehi so nevoljni na vlado, da hoče proti njih volji osnovati okrožno sodišče v Trutnovu. Njih listi so pretili, da bode vlada že pri davčni debati zaradi tega zadela na grozen upor Mladočehov. To je pa bilo samo strašilo. Pač so glasovali Mladočehi proti vladni predlogi, kar so pa lahko storili, ker je grof Badeni imel že drugod večino zagotovljeno. Razprav pa niso prav nič ovirali. Mladočehi niso nič več tista odločna opozicijska stranka, kot je bila nekaj. Grof Badeni jo je popolnoma ukrotil, ne da bi bil jim kaj obljubil. Nekateri se pač branijo hoditi z vlado, a se ne upajo z drugim upreti, ker se boje, da se narod obrne proti njim, ker imajo zmernejši poslanci „Narodne Listy“ na svoji strani, ki še vedno močno vplivajo na mišljenje češkega naroda. Staročeski listi opozarjajo pač na nedoslednost mladočeske politike, a prebivalstvo se zato ne zmeni, ker Staročehi so prav ob vso veljavo pri prebivalstvu in se več ne opomorejo. Radikalnejši Mladočehi pa nimajo nobenega večjega glasila.

Rusija. — Te dni se vrše v Moskvi velike slavnosti kronanja ruskega carja in carice. Car je tem povodom izdal ukaz, s katerim se odpravlja telesna kazen v celi Rusiji in je zajedno pomilostil tisoč na prognanstvo v Sibirijo obsojenih oseb. — Pri kronanju so zastopane vse velevlasti. Našega cesarja zastopa nadvojvoda Evgen

Italijani v Afriki. — Zdaj je malone gotovo, da bo nastal mir mej Italijani in Abesinci. Italijani so si pač nadejali, da se bodo še častneje izkopal iz te zadeve, pa ni šlo. Odjenjali so Italijani, prizanesljiv je pa tudi Menelik. Italijani so se potegnili nazaj v svoje kraje in obljubili pogodbeno Meneliku, da ne bodo več prodirali v njegove pokrajine, če

jim ta izpusti laške ujetnike. Menelik, ki je miroljuben, je prijenjal in vsa stvar se bo zdaj mirno odmotala. Laški ujetniki prihajajo k svojim četam in sicer se vojska vrača v domovino. Toliko je zdaj gotovega, da se vojska ne nadaljuje, bo pa li Menelik zahteval kako vojno odškodnino in če jo mu bo hotela Italija izplačati, to še ni dognano. — Poslanska zbornica laška je izjavo vlade, da se italijanska vojska umakne v svoje pokrajine, vzela na znanje, istotako tudi izjavo, da vlada ne dovoli, da bi se tožilo Crispijevo ministerstvo

Kuba. — Vse kaže, da bo Kuba Španiji še večje sitnosti prizadajala, kot jih je doslej. Kakor znano podpirajo Američanci prav zdatno kubanske vstaše. Znano je, da so Združene države priznale vstaše za vojujočo se oblast, tudi se je vedelo, da jih zalagajo z orožjem itd. Minoli čas pa je španjska vojska zajela amerikanske tihotapce, ki so peljali vstašem orožja. Postavili so jih pred vojaško sodišče, ki jih je obsodilo na smrt. Ker pa vsled neke pogodbe mej Španijo in Ameriko ne smejo Španjci nobenega Amerikanca usmrtiti, se tudi ta izvršitev smrtne obsodbe še ni izvršila. Poveljnik španjski na Kubi, Weyler pa v kljub temu tišči na to, da naj se obsojenci usmrte. Če se to zgodi, je vojska mej Španijo in Ameriko neizogibna. Sploh je nevarno, da se ne zgrabiti ti dve državi, ker vročkrveni Španjec ne misli na zle posledice take vojske. — Dasi je celo poveljnik Weyler obupal nad Kubo, vendar se je v španjskem državnem zboru, ki se je minole dni sešel poudarjalo, da je upati, da bo vstaja na Kubi kmalu udušena. Sicer je pa treba vse storiti, da se vstaja uduši, ker sramotno bi bilo za civilizovano Španijo, ko bi jo premagali vstaši. Sklenilo se je poslati zopet 60.000 mož na Kubo, da zatro vstajo. Brž ko ne tudi ti ne bodo nič opravili, le Španija bo za nekaj dolga na boljšem. Sploh hiti Španija s podvojenimi koraki napram denarnemu polomu.

Obrtnija.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Konec.)

X. Zbornični tajnik poroča o ukazu c. kr. trgovskega ministerstva glede splošna razstave umetniških, industrijskih in poljedelskih pridelkov v Parizu l. 1900. Ta svetovna razstava bo trajala, kakor določa občni pravilnik, od 15. aprila do 5. novembra omenjenega leta. Na podlagi poglavja II. tega pravilnika sestavljena razredba obsega 18 skupin in 120 razredov. Skupine so sledeče: I. Vzgoja in pouk (Razr. 1—6); II. Umetniski izdelki (Razr. 7—10); III. Sredstva in postop v vedi in umetnosti (Razr. 11—18); IV. Materijalije in postop v mehaniki (Razr. 19—22); V. Električna (Razr. 23—27); VI. Inženijerstvo in prevozna sredstva (Razr. 28—34); VII. Poljedelstvo (Razr. 35—42); VIII. Vrtnarstvo (Razr. 49—54); X. Živila (Razr. 55—61); VI. Rudarstvo in kovinarstvo (Razr. 62—64); VII. Uredba in olepšava javnih poslopij in stanovanj (Razr. 65—74); XIII. Tkanina in oblačila (Razr. 75—85); XIV. Kemiški obrt (Razred 91—99); XVI. Socijalna politika, higijena, javno rešilstvo (Razr. 100—111); XVII. Naselništvo (Razred 112—114); XVIII. Vojska na mokrem in suhem (Razr. 115—120). Razsavi ki je namenjena izdelkom sedanjosti, bo sledila retrospektivna razstava XIX. stoletja (stoletna razstava). Razvrščena bo po skupinski in razredni razdelitvi občne razredbe. Pojasnuje naj pa v posameznih skupinah od l. 1800 dosežene napredke. Glede te retrospektivne razstave stopi glavni razstavni

komisar izjemoma neposredno s posamesnimi razstavljalci v zvezo. Glede ostalih objektov bode glavni komisar občeval le s komisijami posameznih dežel, ki se bodo udeležila razstave. Bistveni znak nove razredbe je ta, da se spravijo izdelovalna sredstva v zvezo z izdelki. V vseh strokah bodo, kolikor je to le mogoče, delovali stroji in aparati pred očmi občinstva, da se je seznanil z ravnovrstnim tovarniškim postopom. Pravilnik namerja brezplačno prepustitev prostorov, ki jih bodo zavzeli razstavljaci v občnih razstavnih palačah in pavilonih. Prezvzišen gospod trgovinski minister je povabil zbornico, udeležne kroge o tej svetovni razstavi obvestiti, informirati se o morebitni udeležbi zborničnega okoliša, o predmetu se tudi v zbornični seji posvetovati in poročati mu o nastalih nazorih in željah glede te zadeve, kakor tudi lastno mnenje povedati. Prezvzišeni gosp. trgovinski minister neče razpravljati o stvari, predno niso dokončane poizvedbe o tem, kako mislijo strokovni krogi o razstavnem projektu. Z ozirom na to pa, da je bila Avstrija zastopana le po zasebnem odboru in nezadostno na zadnji svetovni razstavi v Parizu l. 1889 in ker so radi tega francoski in drugi strokovni listi objavili nenatančne sodbe o razvoju avstrijske obrtnije od l. 1878 (v katerem je bila vse boljše zastopana v Parizu), se mora za sedaj izreči želja, da želi v svrhu varstva prevare naše obrtnije kar najpopolnejše in dobro zastopstvo avstrijske produkcije na bližnji pariški svetovni razstavi. Zbornica

je ukaz trgovinskega ministerstva naznanila vsem firmam, od katerih se je mislilo, da bi se utegnile udeležiti razstave. Doslej je došlo 18 odgovorov, od katerih se jih 14 glasi negativno, 4 industrijci so se pa izjavili, da podlagajo vrednost na udeležbo svetovne razstave v Parizu in da se bodo isti udeležili. Četudi se more domnevati, da se bodo še nekateri industrijci izrekli za udeležbo razstave in je pričakovati, da se bodo oglasili tudi razstavljalci za prvo, šesto, sedmo in deveto skupino, se more vendar sklepati, da se iz Kranjske ne bo mnogo razstavljalcev udeležilo svetovne razstave v Parizu l. 1900. Odsek je vendar mnenja, da je v interesu avstrijske industrije sploh, da je na pariški svetovni razstavi sijajno zastopana, da se vzdrži dober glas, katerega uživajo izdelki na svetovnem trgu in se morebiti odpro novi kraji, kamor bi se razpečavali. Odsek pozdravlja torej najtopleje izrek Nj. prevzv. gosp. c. kr. trgovinskega ministra, ki želi v svrhu varstva prevare avstrijske industrije kar najpopolnejšo in dobro zastopstvo avstrijske produkcije na bližnji pariški svetovni razstavi. To je pa le tedaj mogoče, če je zastopstvo oficijelno in je podpora, ki se ima v ta namen iz državnih sredstev dovoliti, primerna, pri čemur bi se moralo tudi na to delati, da se udeležbe razstave tudi državna industrijska podjetja in učni zavodi. Poročevalec predlaga imenom odseka: Čestita zbornica naj poroča v tem zmislu na visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo. — Predlog se sprejme.

Računski zaključek

o dohodkih in stroških trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani za l. 1894.

I. Blagajnično gospodarenje.

Točka	D o h o d k i	Avstr. velj.			
		posamno		skupaj	
		gld.	kr.	gld.	kr.
1	Blagajnični ostanek koncem decembra 1893	—	—	6707	23 ¹ / ₂
2	Doneski volilskih upravičencev	—	—	5932	31 ¹ / ₂
3	Takse za registrovanje znamk	—	—	10	—
4	Takse za registrovanje vzorcev	—	—	3	—
5	Za oddana 2 izvoda krajevnega repertorija za Koroško	—	—	3	04
6	Za oddanih 37 izvodov krajevnega repertorija za Kranjsko à 2 gld. 80 kr. po odbitku 20% popusta	—	—	82	88
7	Obresti naloženega denarja	—	—	198	99
	Skupaj	—	—	12937	46

Točka	I z d a t k i	Avstr. velj.			
		posamno		skupaj	
		gld.	kr.	gld.	kr.
1	Plače zborničnih službenikov	2899	97	—	—
2	Dnine	540	—	—	—
3	Pisarniške potrebščine	395	70	—	—
4	Tiskovine	96	66	—	—
5	Knjige, časopisi in knjigovezna dela	357	35	—	—
6	Volilni stroški	111	31	—	—
7	Kurjava in svečava	56	79	—	—
8	Poština in telegrami	34	67	—	—
9	Doneski za obrtno nadaljevalne šole	1945	—	—	—
10	Izredni donesek za pokojninski zaklad	2000	—	—	—
11	Neprevidni stroški	350	83	—	—
12	5% donesek za pokojninski zaklad	422	—	9210	28
13	Blagajnični ostanek koncem decembra 1894	—	—	3727	18
	Skupaj	—	—	12937	46

II. Stanje premoženja.

Aktiva.						Pasiva.					
1	Blagajnični ostanek koncem decembra 1894	—	—	3727	18						
2	Zastali zbornični prispevki	—	—	659	41 $\frac{1}{2}$						
	Skupaj	—	—	4386	59 $\frac{1}{2}$						